

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 706/2021-39

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku a sudcov Roberta Šorla a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **Tatranská mliekareň, a. s.**, IČO 31 654 363, Nad traťou 26, Kežmarok, zastúpenej JUDr. Peter Franko, advokátska kancelária s. r. o., Popradská 82, Košice, proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 1Cob/72/2018-620 z 11. decembra 2018 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3Obdo/33/2019 z 30. januára 2020 takto

r o z h o d o l :

1. Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3Obdo/33/2019 z 30. januára 2020 **boli porušené** základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Ústavnej sťažnosti sťažovateľa v časti namietaného porušenia jeho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jeho práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3Obdo/33/2019 z 30. januára 2020 **nevyhovuje**.
3. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3Obdo/33/2019 z 30. januára 2020 **zrušuje a vec mu vracia** na ďalšie konanie.
4. Ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 1Cob/72/2018-620 z 11. decembra 2018 **o d m i e t a .**

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky **je p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **375,24 eur** a zaplatiť ich právnenému zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkové východiská

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenu ústavnému súdu 23. apríla 2020 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozhodnutiami všeobecných súdov uvedenými v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ navrhuje zrušiť obe napadnuté rozhodnutia, vrátiť vec Krajskému súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) na ďalšie konanie a priznať mu náhradu trov konania. Ústavný súd uznesením z 21. decembra 2021 prijal na ďalšie konanie ústavnú sťažnosť v časti namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práv zaručených čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu. Vo zvyšnej časti ústavnú sťažnosť odmietol.

2. Sťažovateľ bol žalovaným v konaní sp. zn. 8Cb/26/2013 vedenom na Okresnom súde Kežmarok (ďalej len „okresný súd“) na základe žaloby Slovenského mliekarenského zväzu (ďalej len „žalobca“) o zaplatenie 63 201,17 eur s príslušenstvom. Žalovaná suma predstavovala žalobcom fakturovaný a sťažovateľom nezaplatený poplatok na podporu spotreby a odbytu mlieka a mliečnych výrobkov (ďalej len „poplatok“), majúci oporu v odvetvovej dohode uzatvorenej na základe zákona č. 274/2006 Z. z. o podpore v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka, neskôr na základe zákona č. 543/2007 Z. z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy pri poskytovaní podpory v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 543/2007 Z. z.“) medzi žalobcom a Slovenským zväzom prvovýrobcov mlieka. Podľa názoru žalobcu z § 13 zákona č. 543/2007 Z. z. vyplývala záväznosť odvetvovej dohody pre všetkých predávajúcich a kupujúcich mlieka. Sťažovateľ, ktorý je nákupcom mlieka, v konaní nerozporoval skutkový stav. Bránil sa argumentáciou, podľa ktorej zákonné právne predpisy v období, za ktoré žalobca poplatok fakturoval, neumožňovali zaviazat' odvetvovou dohodou účastníkov trhu na platenie sporného poplatku. Táto možnosť bola právnou úpravou podľa názoru sťažovateľa založená až novelizáciou zákona č. 543/2007 Z. z. účinnou od 1. decembra 2009.

3. Okresný súd uznesením č. k. 2Cb/20/2010-147 z 21. júna 2012 konanie zastavil a po právoplatnosti zastavovacieho výroku vec postúpil Ministerstvu pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) ako orgánu príslušnému na rozhodnutie. Následne na odvolanie žalobcu krajský súd uznesením z 30. augusta 2012 potvrdil prvoinštančné rozhodnutie v rozsahu zastavenia konania a postúpenia veci. Na návrh ministerstva však Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením č. k. 8Rks/2/2012 z 21. februára 2013 rozhodol, že prejednanie sporu patrí do právomoci okresného súdu.

4. Okresný súd rozsudkom č. k. 8Cb/26/2013-492 uložil sťažovateľovi zaplatiť žalobcovi 53 503,31 eur s príslušenstvom a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Konštatoval, že zákon č. 543/2007 Z. z. aj v znení účinnom do 30. novembra 2009 poskytoval v spojení s odvetvovou dohodou potrebný právny základ pre vznik povinnosti platiť poplatok. Aj právo Európskej únie umožňovalo členským štátom ukladať výrobcom mlieka poplatok. Návrh sťažovateľa na polozenie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie okresný súd vyhodnotil ako nedôvodný a podaný účelovo.

5. Na odvolanie sťažovateľa krajský súd rozsudkom č. k. 1Cob/72/2018-620 potvrdil prvoinštančný rozsudok v napadnutej časti (výrok o povinnosti plniť a výrok o nároku na náhradu trov). S meritórnymi závermi okresného súdu sa krajský súd stotožnil, prvoinštančný rozsudok bol podľa jeho názoru dostatočne odôvodnený.

6. Sťažovateľ podal proti rozsudku krajského súdu dovolanie. Naplnenie dôvodu podľa § 420 písm. d) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) videl v tom, že po právoplatnosti uznesenia krajského súdu z 30. augusta 2012 došlo k právoplatnému skončeniu konania. Nebolo potom zrejmé, na základe akého podnetu či návrhu okresný súd následne konal vo veci samej ďalej, keďže najvyšší súd svojím uznesením z 21. februára 2013 nezrušil ani prvoinštančné, ani druhoinsťančné uznesenie o zastavení konania.

7. Vadu podľa § 420 písm. f) CSP videl v zmätočnosti odôvodnenia odvolacieho rozsudku, z ktorého má vyplývať, že si odvolanie sťažovateľa riadne nenaštudoval. Ani okresný súd, ani krajský súd sa nevysporiadali s otázkou, či žalovaná pohľadávka má súkromnoprávnu alebo verejnoprávnu povahu, čo má význam z pohľadu jej príslušenstva. Nereagovali ani na požiadavky sťažovateľa uvedené v dovolaní týkajúce sa právomoci súdov rozhodnúť o žalobe, náležitej zákonnej opory pre obsah odvetvovej dohody zavádzajúci povinnosť platiť poplatok, ako aj súvislosti žalovanej pohľadávky s čl. 59 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 5 Listiny základných práv a slobôd.

8. V dovolaní namietol aj nesprávne právne posúdenie veci. Založil ho na kritike krajského súdu, ktorý podľa jeho názoru dotvoril právnu úpravu zakladajúcu povinnosť peňažnej povahy – poplatkovú povinnosť tým, že akceptoval obsah odvetvovej dohody, ktorá mohla podľa zákona obsahovať iba všeobecné podmienky nákupu. Tie podľa názoru sťažovateľa nebolo možné interpretovať tak, že zahŕňajú aj povinnosť platiť poplatok.

9. Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie sťažovateľa odmietol. Odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu považoval za plne zodpovedajúce požiadavkám spravodlivého procesu,

preto dôvod podľa § 420 písm. f) CSP nebol daný. Vo vzťahu k prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. d) CSP najvyšší súd konštatoval, že uznesenie krajského súdu o zastavení konania pre nedostatok právomoci a o postúpení veci príslušnému správneému orgánu vydané v priebehu civilného sporového konania, ako aj nadväzujúce uznesenie najvyššieho súdu, podľa ktorého predmetná vec žalobcu a sťažovateľa patrí do právomoci okresného súdu (bod 3 tohto nálezu), neboli rozhodnutiami vo veci samej, a preto nezakladajú prekážku *rei iudicatae*. Napokon dovolací súd vo vzťahu k dovolaniu podľa § 421 CSP konštatoval, že právna otázka bola sťažovateľom v dovolaní sformulovaná v tom zmysle, „*či odvetvová dohoda... zaväzuje žalovaného platiť poplatky...*“. Podľa názoru najvyššieho súdu predmetná otázka „*nie je otázkou právnou, ale posúdením určitej dohody strán, ktorú sporové strany nespochybnili a dobrovoľne uzavreli*“.

II.

Argumentácia sťažovateľa

10. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti voči rozsudku krajského súdu namieta, že porušil princíp del'by moci, dotváral právo v oblasti, ktorá dotváranie práva neumožňuje, prenášal následky nepresnej legislatívy na sťažovateľa a neproporcionálne zasiahol do jeho práv. Napokon krajský súd porušil právo na riadne odôvodnenie, pretože sa nevyjadril k podstatným námietkam sťažovateľa v odvolaní, ale len uviedol, že využíva svoje právo prikloniť sa k právneému názoru súdu prvého stupňa, a to napriek tomu, že ani súd prvého stupňa dostatočným spôsobom nereagoval na podstatné argumenty sťažovateľa.

11. Vo vzťahu k najvyššiemu súdu sťažovateľ namieta, že v dovolacom konaní sa žalobca k dovolaniu vyjadril podaním z 29. apríla 2019, ktoré nebolo doručené sťažovateľovi a na ktoré dovolací súd prihliadal napriek tomu, že bolo doručené po súdom stanovenej lehote. Dovolací súd podľa sťažovateľa arbitrárne vyhodnotil dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP, keď na námietku sťažovateľa o porušení práva na riadne odôvodnenie a námietku o nezodpovedaní podstatných argumentov odvolacím súdom reagoval slovami, že ide len d'alšiu polemiku právneho názoru. Dovolací súd arbitrárne vyhodnotil dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP – nesprávne právne posúdenie otázky existencie povinnosti platiť poplatok na základe odvetvovej dohody, keď uviedol, že to nie je právneou otázkou. Napokon podľa názoru sťažovateľa najvyšší súd arbitrárne *de facto* schválil protiústavnú argumentáciu a postup odvolacieho súdu dotváraním práva a porušením princípu del'by moci.

III.

Vyjadrenia všeobecných súdov a replika sťažovateľa

III.1. Vyjadrenie krajského súdu:

12. Krajský súd vo svojom vyjadrení uviedol, že konal v medziach svojej právomoci. Jeho úvahy v dôvodoch rozhodnutia vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, majúce oporu v obsahu spisového materiálu a zahŕňajú také skutočnosti skutkového i právneho posúdenia veci,

aké sú žiadané aplikáciou § 220 ods. 2 CSP. Zdôrazňuje, že obsahom základného práva na súdnu ochranu nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Postup súdu musí byť v súlade so zákonom, ústavne akceptovateľný tak, aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V tejto súvislosti krajský súd pripomenul odmietnutie dovolania podaného sťažovateľom proti jeho odvolaciemu rozsudku.

III.2. Vyjadrenie najvyššieho súdu:

13. Najvyšší súd argumentuje, že do jeho výlučnej právomoci patrí rozhodnúť o tom, či sú splnené zákonom určené podmienky pre uskutočnenie dovolacieho prieskumu. Skutočnosť, že dovolací súd dospeje k negatívnemu záveru (t. j. že nie sú splnené podmienky pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu) vyjadrenému v uznesení o odmietnutí dovolania, nemôže zakladať záver o porušení základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

14. K námietke sťažovateľa, že vyjadrenie žalobcu z 29. apríla 2019 nebolo doručené sťažovateľovi a dovolací súd naň prihliadal napriek tomu, že bolo súdu doručené po súdom stanovenej lehote, najvyšší súd uvádza, že predmetnú námietku považuje za nedôvodnú a je toho názoru, že boli splnené všetky zákonné predpoklady na vydanie napadnutého uznesenia. Vyjadrenie žalobcu k dovolaniu nemalo ani zásadný vplyv na rozhodnutie o ňom. Zároveň sťažovateľ v ústavnej sťažnosti neuviedol, aké argumenty žalobcu mali mať vplyv na právny záver dovolacieho súdu. Vyjadrenie žalobcu neobsahovalo žiadnu novú, pre rozhodnutie relevantnú informáciu.

15. Najvyšší súd nesúhlasí s námietkou voči svojmu postupu, ktorý mal byť podľa názoru sťažovateľa arbitrárny, a v podrobnostiach poukazuje na body 34 až 39 odôvodnenia napadnutého uznesenia, v ktorých odôvodnil svoj záver o neprípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP. Rovnako sa nestotožňuje so vznesenou námietkou arbitrárneho posúdenia dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení veci a poukazuje na body 41 až 44 odôvodnenia napadnutého uznesenia, v ktorých odôvodnil svoj záver o neprípustnosti dovolania aj v zmysle § 421 CSP. Dovolací súd k otázke sťažovateľa „*či právny názor na interpretáciu ustanovenia § 11 ods. 2 zákona č. 274/2006 Z. z., t. j. či odvetvová dohoda zo dňa 8. novembra 2007 zaväzuje žalovaného platiť poplatky na podporu spotreby a odbytu mlieka resp. či je v súlade s týmto ustanovením*“, uviedol, že nejde o otázku právnou, ale o posúdenie, či uzavretá odbytová dohoda z 8. novembra 2007, ktorej platnosť dosiaľ nebola spochybnená, zodpovedá interpretácii § 11 ods. 2 zákona č. 274/2006 Z. z., resp. identickej dikcii § 13 ods. 2 zákona č. 543/2007 Z. z. Inak povedané, ide o posúdenie dohody, ktorú sporové strany nespochybnili a dobrovoľne uzavreli. Na podporu tohto záveru najvyšší súd poukazuje na uznesenia č. k. 3Obdo/34/2020 a č. k. 4Obdo/45/2017 (úspešne podrobené testu ústavnosti v uznesení ústavného súdu č. k. III. ÚS 123/2020 z 15. apríla 2020). Najvyšší súd zdôrazňuje, že zisťovanie obsahu konkrétnej dohody predstavuje riešenie skutkových otázok. Dovolací súd nie je oprávnený uskutočňovať výklad medzi stranami sporu uzatvorenej dohody, resp. jej jednotlivých ustanovení.

III.3. Replika sťažovateľa:

16. Sťažovateľ v replike uvádza, že zo strany krajského súdu nebola predložená relevantná argumentácia, ktorá by vecne spochybňovala sťažnostné dôvody, preto nevidí priestor sa k tejto argumentácii bližšie vyjadrovať.

17. K vyjadreniu najvyššieho súdu sťažovateľ uviedol, že aj rozhodovanie o tom, či je dovolanie prípustné, musí byť ústavne konformné a nesmie porušovať základné práva a slobody (nesmie byť svojvoľné). Vyjadrenie žalobcu k dovolaniu sťažovateľa najvyšší súd zobral pri rozhodovaní do úvahy (strana 8 bod 20 napadnutého uznesenia najvyššieho súdu), pričom podľa § 436 ods. 3 CSP sa na neskôr podané vyjadrenie zo zákona neprihliada a podľa odseku 4 sa zo zákona doručuje dovolateľovi. Nejde o sudcovskú lehotu a ani o oprávnenie súdu rozhodovať o dlhšej lehote na doručenie vyjadrenia, resp. o okruhu osôb, ktorým sa má toto vyjadrenie doručiť. K argumentácii najvyššieho súdu, podľa ktorej dovolací súd nie je oprávnený uskutočňovať výklad medzi stranami sporu uzatvorenej dohody, sťažovateľ zdôrazňuje, že neuzavrel žiadnu odvetvovú dohodu. Nie je účastníkom žiadneho zmluvného vzťahu. Odvetvová dohoda môže mať normatívnu povahu len v tej časti, kde jej to priznáva zákon, čo sa netýka poplatku, ktorý nemá oporu v zákone.

18. Zúčastnená osoba právo zaujať k prijatej ústavnej sťažnosti stanovisko v lehote určenej ústavným súdom nevyužila.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

19. Prvá sťažnostná námietka spočíva v kritike najvyššieho súdu, ktorý na vyjadrenie žalobcu k dovolaniu sťažovateľa podané po uplynutí na to určenej lehote nemal pri rozhodovaní prihliadať. Navyše, toto vyjadrenie nedoručil sťažovateľovi na zaujatie stanoviska.

20. Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces je aj právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorá okrem iných procesných záruk kladie dôraz aj na zachovanie kontradiktórnosti konania a rovnosti zbraní (III. ÚS 402/08). Podstatou kontradiktórnosti a s ňou súvisiacej rovnosti zbraní je, aby všetci účastníci konania mali reálnu možnosť využiť svoje procesné práva predložiť argumenty a reagovať na protiargumenty protistrany. Osobitne to platí o sporových konaniach, v ktorých stoja proti sebe žalobca a žalovaný, a kde sa v celom rozsahu uplatňuje kontradiktórnosť konania (IV. ÚS 147/04, IV. ÚS 42/09).

21. Najvyšší súd sa bráni tvrdením, podľa ktorého vyjadrenie žalobcu k dovolaniu sťažovateľa nemalo zásadný vplyv na rozhodnutie o dovolaní.

22. Princíp kontradiktórnosti konania vyžaduje, aby samotný účastník konania mal možnosť posúdiť, či a do akej miery je písomné vyjadrenie protistrany v súdnom konaní právne významné, či obsahuje také skutkové a právne dôvody, na ktoré je potrebné z jeho strany reagovať alebo inak je vhodné sa k nemu vyjadriť, v dôsledku čoho je teda len na účastníkovi konania, aby sám posúdil, či určité stanovisko k vyjadreniu protistrany vyžaduje komentár z jeho strany [rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veci Nideröst-Huber

proti Švajčiarsku z 18. 2. 1997, sťažnosť č. 18990/91, body 27 a 29], a nezáleží pritom na tom, aký je jeho skutočný účinok na súdne rozhodnutie (rozsudok ESLP vo veci K. S. proti Fínsku z 31. 5. 2001, rozsudok ESLP vo veci F. R. proti Švajčiarsku z 28. 6. 2001). Teda požiadavka „kontradiktórnosti konania“ sa v judikatúre ESLP chápe skôr formálne, t.j. z jej hľadiska v podstate nezáleží alebo len málo záleží na skutočnom obsahu a význame informácie alebo argumentov predložených súdu vrátane ich samotného dopadu na rozhodnutie súdu/orgánu verejnej moci (III. ÚS 220/2018).

23. Ústavný súd eviduje, že judikatúra ESLP sa vo vzťahu k tejto otázke aktuálne vyvíja (Sarkocy proti Slovenskej republike z 15. 10. 2020) a postupne kladie väčší dôraz na obsah podania (vyjadrenia protistrany), čo však na preskúmanú vec nemá dopad, keďže z obsahu odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že najvyšší súd pri rozhodovaní prihliadal na argumentáciu žalobcu vo vyjadrení k dovolaniu. Najvyšší súd nielen dôkladne zrekapituloval obsah vyjadrenia žalobcu (body 20 až 22 napadnutého uznesenia), ale prinajmenšom pri vyhodnocovaní dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. d) CSP založil odmietnutie dovolania na dôvode identickom s vyjadrením žalobcu. Žalobca totiž vo vyjadrení protiargumentoval, že „*prekážku res iudicata môže založiť iba rozhodnutie, ktorým, bolo právoplatne rozhodnuté vo veci samej*“. Najvyšší súd dôvodil rovnako, že „*uznesenia, na ktoré poukazuje (uznesenie krajského súdu o zastavení konania pre nedostatok právomoci a o postúpení veci príslušnému správne orgánu, ako aj nadväzujúce uznesenie najvyššieho súdu, podľa ktorého predmetná vec žalobcu a sťažovateľa patrí do právomoci okresného súdu, pozn.) sa netýkali veci samej, a preto ustanovenie pojednávajúce o veci res iudicata sa na tieto uznesenia nevzťahuje a označená prípustnosť dovolania žalovaným s poukazom na ustanovenie § 420 písm. d/ C. s. p. právne neobstojí, a preto daná nie je*“. Podstatným v tejto súvislosti je aj fakt, že námietku prekážky *rei iudicatae* sťažovateľ ako sporová strana v priebehu sporového konania predniesol prvýkrát práve v dovolaní. Pri jeho koncipovaní a podávaní teda nepoznal relevantnú protiargumentáciu žalobcu k tejto parciálnej otázke.

24. Najvyšší súd nerozporuje tvrdenie sťažovateľa, že na vyjadrenie žalobcu pri rozhodovaní o dovolaní prihliadal. Ak by najvyšší súd na predmetné vyjadrenie nebol prihliadal, nič mu nebránilo takýto postoj vyjadriť v odôvodnení svojho dovolacieho uznesenia. Skutočnosť je však opačná. Obsahovú rekapituláciu vyjadrenia žalobcu k dovolaniu sťažovateľa obsiahnutú v bodoch 20 – 23 odôvodnenia napadnutého uznesenia ústavný súd nemôže vyhodnotiť inak, než ako reflexiu prihliadania na toto vyjadrenie najvyšším súdom.

25. V popísaných okolnostiach ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd na prvom mieste porušil zákaz plynúci z § 436 ods. 3 CSP, podľa ktorého sa neprihliada na vyjadrenie k dovolaniu podané po uplynutí lehoty určenej súdom prvej inštancie. Okresný súd predložil vec na rozhodnutie o dovolaní najvyššiemu súdu 26. apríla 2019 a z predkladacej správy vyplýva, že vyjadrenie k dovolaniu nebolo doručené. Vyjadrenie potom žalobca doručil až 3. mája 2019, keď sa už vec nachádzala na najvyššom súde, a teda bolo zrejmé, že okresným súdom určená lehota 10 dní na vyjadrenie k dovolaniu márne uplynula.

26. Popísaný nedostatok by však podľa názoru ústavného súdu sám osebe ešte nemusel niesť potenciál nedovoleného zásahu do sťažovateľovho základného práva na súdnu ochranu, resp. jeho práva na spravodlivé súdne konanie. Avšak s prihliadnutím na obsah oneskoreného vyjadrenia v spojení s jeho nedoručením sťažovateľovi na zaujatie stanoviska sa už popísané procesné nedostatky podľa názoru ústavného súdu dostávajú do polohy ústavnej relevancie. Najvyšší súd bol povinný doručiť aj oneskorene podané vyjadrenie žalobcu sťažovateľovi. CSP v § 436 ods. 4 síce prikazuje doručiť dovolateľovi len také vyjadrenie, ktoré je podané v lehote určenej súdom, nemožno však pripustiť výklad, keď doručenie vyjadrenia k dovolaniu po uplynutí lehoty, a teda nerešpektovanie súdom určenej lehoty protistranou, by v konečnom dôsledku prinieslo procesné znevýhodnenie dovolateľovi spočívajúce v odopretí možnosti zaujať k oneskorene podanému vyjadreniu stanovisko. Oneskorené splnenie povinnosti určenej súdom protistranou by jej tak paradoxne prinášalo procesný prospech a zvýhodnenie oproti dovolateľovi.

27. Nedoručením vyjadrenia žalobcu sťažovateľovi preto najvyšší súd poručil základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu, ako aj jeho právo na spravodlivé súdne konanie (bod 1 výroku nálezu).

28. Pokiaľ ide o vysporiadanie sa najvyššieho súdu s dôvodom prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, ústavný súd v napadnutom uznesení nezistil pochybenia, ktoré by dosahovali relevanciu z pohľadu označených práv sťažovateľa.

29. Ústavný súd po preskúmaní obsahu dovolania sťažovateľa dospel k záveru, že najvyšší súd správne vystihol podstatu dovolacej argumentácie. Vadu podľa § 420 písm. f) CSP totiž sťažovateľ v dovolaní vnímal v dvoch rovinách. Jednak v zmätočnom odôvodnení právneho posúdenia veci krajským súdom (strany 8 – 11 dovolania) a následne v nevysporiadaní sa s podstatnými tvrdeniami sťažovateľa prednesenými v jeho odvolaní (strany 11 – 16 dovolania).

30. Už na prvý pohľad si dva parciálne argumentačné okruhy vnútorne logicky odporujú. Ak totiž sťažovateľ v dovolaní namieta zmätočnosť právneho posúdenia veci, je zjavné, že mu toto právne posúdenie nie je úplne neznáme. Nejde o nedostatok odôvodnenia, ak ho ten, kto proti rozhodnutiu brojí, dokáže vyhodnotiť ako zmätočné. Chýbajúce odôvodnenie znamená žiadne odôvodnenie, nie odôvodnenie zmätočné.

31. Sťažovateľ, kritizujúc zmätočnosť právneho posúdenia veci krajským súdom, rozsiahlo cituje z odôvodnenia jeho rozsudku. Dôvody rozhodnutia o odvolaní sú mu teda evidentne známe. Najvyšší súd potom správne v bode 36 odôvodnenia svojho uznesenia vystihol, že sťažovateľ *„v celom dovolaní sa v podstate zaoberá zmätočným odôvodnením v právnom posúdení veci za čo považuje právne posúdenie, s ktorým sa nestotožňuje. Za zmätočnosť rozhodnutia označuje nesprávny právny výklad ustanovení ním citovaných..., čo je v podstate nesúhlas žalovaného s právnym výkladom jednotlivých ustanovení, čo však nie je nesprávny procesný postup...“*.

32. Ústavný súd z príloh ústavnej sťažnosti tvorených takmer všetkými rozhodnutiami okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu, ktoré v priebehu konania v sťažovateľovej veci boli vydané, ako aj podaniami sťažovateľa vo veci samej, zistil, že v štádiu priebehu procesu dostatočne zrozumiteľne vyabstrahoval otázku, ktorá tvorila jadro sporu medzi žalobcom

a sťažovateľom. Nemožno preto dospieť k záveru, že by sťažovateľ nepoznal dôvody, ktoré viedli krajský súd ako súd odvolací k potvrdeniu ostatného meritórneho rozsudku okresného súdu. Preto aj konštatovanie najvyššieho súdu, podľa ktorého „z obsahu odôvodnenia rozhodnutia napadnutého dovolaním je zrejmé, z akých dôvodov odvolací súd vychádzal, keď nárok žalobcu označil za dôvodný“ (bod 39 odôvodnenia napadnutého uznesenia), nemožno vyhodnotiť ako potvrdenie nedostatku riadneho odôvodnenia dovolacím súdom. V dôsledku toho posúdenie prípustnosti sťažovateľovho dovolania zo zorného uhla vady podľa § 420 písm. f) CSP najvyšším súdom neporušuje označené práva sťažovateľa.

33. Napokon sa ústavný súd venoval poslednej sťažnostnej námietke založenej na tvrdenom arbitrárnom vyhodnotení dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP.

34. Súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo na prístup k súdu. Z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy patrí aj ochrana, ktorá sa účastníkovi poskytuje v konaní o opravných prostriedkoch. Ak účastník konania splní predpoklady vyžadované zákonom pre poskytnutie ochrany v opravnom konaní, všeobecný súd mu túto ochranu musí poskytnúť (m. m. II. ÚS 78/05, II. ÚS 249/05).

35. Právo na prístup k súdu nemá absolútnu povahu a sú možné isté jeho obmedzenia (rozhodnutie EŠLP vo veci Bulena proti Českej republike z 20. 4. 2004, č. 57567/00), súčasne však akékoľvek obmedzenia stanovené vnútroštátnym právom nesmú obmedzovať prístup k súdu takým spôsobom, či do takej miery, aby bolo právo danej osoby zasiahnuté v samotnej svojej podstate (rozhodnutie EŠLP vo veci Ashingdane proti Spojenému kráľovstvu z 28. 5. 1985, č. 8225/78). Z toho vyplýva pre konajúce súdy povinnosť zamedziť na jednej strane pri aplikácii príslušných procesných pravidiel nadmernému formalizmu, ktorý by bol v rozpore so spravodlivosťou konania, na druhej strane zamedziť prílišnej voľnosti, ktorá by vo svojom dôsledku viedla k odbúraní procesných náležitostí upravených zákonom.

36. Posúdenie, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže v konkrétnej veci uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Avšak toto posúdenie najvyšším súdom je z hľadiska jeho ústavnej udržateľnosti preskúmateľné ústavným súdom v konaní o ústavnej sťažnosti. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Otázka posúdenia prípustnosti dovolania je otázkou zákonnosti a jej riešenie samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa (II. ÚS 324/2010, II. ÚS 410/2016, II. ÚS 255/2018).

37. V nadväznosti na argument najvyššieho súdu prednesený v jeho vyjadrení k ústavnej sťažnosti ústavný súd zdôrazňuje, že rešpektuje kompetenciu najvyššieho súdu ústavne konformným

spôsobom vymedzovať si prípustnosť vecí v konaní o dovolaní, kým neprekročí ústavné štandardy (II. ÚS 398/08).

38. Ústavný súd už taktiež judikoval, že prílišný formalizmus pri posudzovaní úkonov účastníkov občianskeho súdneho konania a nadmerný tlak na dopĺňanie takých náležitostí do procesných úkonov účastníkov, ktoré nemajú oporu v zákone, idú nad rámec zákona alebo nemajú základný význam pre ochranu zákonnosti, nie sú v súlade s ústavnými princípmi spravodlivého procesu (IV. ÚS 1/02, I. ÚS 120/09).

39. Dovolanie je podľa ústavného súdu (II. ÚS 89/2018, I. ÚS 336/2019, III. ÚS 223/2021) priesečníkom (a) hodnoty jednotnej, práve a len najvyšším súdom pre celé územie zveľaďovanej interpretácie práva s tým, že účelom § 421 CSP je tvorba, ustáľovanie a presadzovanie ustálenej rozhodovacej praxe, (b) ale rovnocenne je dovolanie podľa § 421 CSP prostriedkom ochrany individuálnej pozície účastníkov konania, resp. ochrany individuálnej spravodlivosti strán sporu, účastníkov konania. Tieto hodnoty (normatívnosť a individuálnosť) sú rovnocenné a sú nastavené textom zákona. Najvyšší súd je pri rozhodovaní o dovolaní súdom, ktorý „súdi súdy“, a zároveň účastníkov konania s dôsledkami pre mnohých aktuálnych a budúcich účastníkov. Platí to rovnako pre dovolanie týkajúce sa právneho posúdenia veci (§ 421 CSP), ako aj pre dovolanie pre zmätočnosť (§ 420 CSP). Rozhodnutím o dovolaní sa cez interpretáciu vdychuje život právnym normám s dôsledkami pre celé územie Slovenskej republiky.

40. Najvyšší súd ostáva najvyšším, aj keď ústavný súd môže zrušiť jeho rozhodnutie. Najvyšším je preto, že má pôsobnosť pre celé územie Slovenskej republiky, je svorníkom všetkých všeobecných súdov: Inštitucionálne (§ 22 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) aj procesne (Civilný sporový poriadok) je najvyšší súd poverený úlohou zjednocovať judikatúru (I. ÚS 336/2019).

41. Najvyšší súd v sťažovateľovej veci vyhodnotil dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP ako neprípustné z dôvodu, že otázka, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, spočíva v tom, či odvetvová dohoda z 8. novembra 2007 zaväzuje žalovaného platiť poplatky na podporu spotreby a odbytu mlieka, resp. či je v súlade s § 11 ods. 2 zákona č. 274/2006 Z. z. Následne najvyšší súd konštatoval, že *„takto postavená otázka nie je otázkou právnou, ale posúdením určitej dohody strán, ktorú sporové strany nespochybnili a dobrovoľne uzavreli“*. Dovolaním podľa § 421 ods. 1 CSP sa preto meritórne nezaoberal. Vo vyjadrení k ústavnej sťažnosti najvyšší súd doplnil, že *„zistovanie obsahu konkrétnej dohody predstavuje riešenie skutkových otázok“*.

42. Ústavný súd pri poskytovaní ochrany právam sťažovateľa nevidí dôvod na spochybňovanie záveru, podľa ktorého obsah konkrétnej dohody má povahu skutkovej otázky. Najvyšší súd sa však (a to aj formou citácie z podaného mimoriadneho opravného prostriedku) selektívne zameral v podstate iba na jednu vetu odôvodnenia sťažovateľovho dovolania. Tá síce vo veľkej miere vystihuje podstatu sťažovateľovej nespokojnosti, no z pohľadu vyhodnocovania prípustnosti dovolania nie je možné obmedziť sa výlučne na ňu.

43. Nie je správne, ak sa najvyšší súd zameria len na jednu vetu, ktorú dovolateľ prípadne v dovolaní označí ako právnu otázku, a izoluje sa od toho, ako je vymedzený dovolací dôvod. Právna otázka podľa § 421 CSP a dovolací dôvod (nesprávne právne posúdenie) podľa 432 CSP sú spojené nádoby, preto najvyšší súd nemôže posudzovať prípustnosť dovolania striktno len na základe toho, ako dovolateľ túto prípustnosť formálne vymedzil na konkrétnom riadku svojho podania. Je užitočné sa pozrieť aj na dovolací dôvod, vyabstrahovať z neho právnu otázku podľa § 421 CSP a až následne možno posúdiť, (a) či od tejto otázky záviselo napadnuté rozhodnutie a (b) či ide o otázku, ktorá napĺňa niektoré z písmen a) až c) v § 421 ods. 1 CSP. Ide o to pokúsiť sa autenticky porozumieť dovolateľovi – jeho textu ako celku, ale na druhej strane nemožno ani dotvárať vec na úkor procesnej protistrany. Ide o dialóg, ale nie o právnu pomoc. Nie je úlohou najvyššieho súdu „hádať“, čo povedal dovolateľ, ale ani vyžadovať akúsi dokonalú formuláciu dovolacej otázky (porov. tiež Hlušák, M. Glosa k uzneseniu Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 6/2017 zo 6. 3. 2017 In. Súkromné právo 3/2017, s. 129; Gešková, K. Glosa k uzneseniu Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 158/2017 – odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a/ako otázka zásadného právneho významu. In. Súkromné právo 4/2018, s. 170).

44. V posudzovanej veci najvyšší súd nevyhodnotil podané dovolanie ako celok. Z fotokópie dovolania vyplýva, že sťažovateľ na podporu prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP dôkladne zrekapituloval podstatnú právnu argumentáciu okresného súdu i krajského súdu, a to na podklade relevantnej hmotnoprávnej úpravy. Následne podrobne analyzoval legálnu kategóriu „všeobecne obchodné podmienky“ použité v § 11 ods. 2 zákona č. 274/2006 Z. z. i v § 13 ods. 2 zákona č. 543/2007 Z. z. Analýza vyústila do formulovania právneho názoru, podľa ktorého sporný poplatok, na zaplatenie ktorého bol sťažovateľ v základnom sporovom konaní zaviazaný, nie je možné považovať za všeobecnú obchodnú podmienku nákupu. Súčasne sťažovateľ konštatoval, že právny názor krajského súdu, podľa ktorého demonštratívny výpočet („najmä“) náležitostí odvetvovej dohody v zákonných právnych predpisoch znamená, že taká dohoda „*sa môže týkať aj iných významných úprav v organizovaní trhu s výrobkami. V danom prípade je aj povinnosť prispievať poplatkami do miečneho fondu...*“, je nesprávny. Naostatok sťažovateľ v dovolaní argumentoval v prospech záveru, podľa ktorého so žalobcom nebol v súkromnoprávnom vzťahu a povinnosť platiť poplatok mu nevyplývala ani zo zákona č. 274/2006 Z. z., ani zo žiadneho iného právneho predpisu (čo podporil analýzou únijovej právnej úpravy v spojení s ústavnými normami o ukladaní povinností).

45. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (napr. uznesenie najvyššieho súdu č. k. 7 Cdo 7/2010, č. k. 4Cdo/160/2016, č. k. 7Cdo/81/2016 a ďalšie).

46. Popísaný ťažiskový obsah sťažovateľovho dovolania sa zameriava výlučne na právne otázky. Jeho podstata spočíva v skúmaní, či právna úprava v relevantnom období (do 30. novembra 2009)

umožňovala uložiť peňažnú povinnosť v prospech žalobcu v odvetvovej dohode ako druhom právnom inštitúte. Vyjadrené judikatórnou definíciou z predchádzajúceho odseku, sťažovateľ kritizoval, že síce súdy v jeho veci použili správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretovali (prípustnosť uloženia povinnosti platiť poplatok v odvetvovej dohode) a následne zo správnych skutkových záverov (nesporný obsah odvetvovej dohody z 8. novembra 2007) vyvodili nesprávne právne závery (sťažovateľ bol povinný platiť poplatok). Fakt, že sťažovateľ v dovolacej argumentácii odkazoval aj na konkrétne ustanovenie odvetvovej dohody uzavretej 8. novembra 2007, je len logickým dôsledkom zacielenia jeho dôvodov na individuálne okolnosti jeho sporu, čo je celkom prirodzené, keďže aj v dovolaní sporová strana chráni svoje subjektívne práva pre individuálny prípad. Práve v tomto bode sa prejavuje prepojenosť dovolania (bod 39 nálezu) ako nástroja zjednocovania (abstraktná rovina) a zároveň prostriedku ochrany subjektívnych práv dovolateľa (konkrétne rovina). Argumentácia konkrétnou odvetvovou dohodou, či dokonca jej konkrétnym ustanovením, však nemôže viesť k záveru, podľa ktorého sťažovateľ v dovolaní rozporoval skutkové, nie právne nedostatky rozhodnutia odvolacieho súdu. Najvyšší súd selektívne zvýraznil časť dôvodov dovolania sťažovateľa, ale bez súvislosti s ďalšími názormi prezentovanými v dovolaní. Ústavný súd nemá žiadne pochybnosti o právnej (nie skutkovej) povahe dovolacej kritiky rozhodnutia krajského súdu, čomu nasvedčuje aj komplexný pohľad na postupnú kryštalizáciu a abstrakciu právnych názorov všeobecných súdov i sporových strán v priebehu konania o žalobe žalobcu. Najvyšší súd zamedzil prístup sťažovateľa k súdnej ochrane v dovolacom konaní, pretože nesprávne procesnoprávne vyhodnotenie dôvodov dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP malo za následok jeho odmietnutie meritórneho rozhodnutia o otázke, či sa žalobcom žalovaná povinnosť platiť poplatok opierala v rozhodnom období o potrebný právny základ. Najvyšší súd preto odmietnutím dovolania sťažovateľa porušil jeho základné právo na súdnu ochranu i jeho právo na spravodlivé súdne konanie (bod 1 výroku nálezu).

47. V súvislosti so sťažovateľom namietaným porušením základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy ústavný súd uvádza, že vyhovie časti ústavnej sťažnosti je založené výlučne na kritike posúdenia prípustnosti dovolania najvyšším súdom, teda na vade rýdzo procesnej povahy. Ústavný súd preto nezistil existenciu ústavne relevantnej súvislosti medzi označeným právom a napadnutým uznesením najvyššieho súdu v nadväznosti na rozsah prieskumu napadnutého uznesenia. Ústavný súd tak ústavnej sťažnosti v tejto časti nevyhovel (bod 2 výroku nálezu).

48. Napadnutým uznesením najvyššieho súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy i jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto ústavný súd toto uznesenie podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a jemu zodpovedajúcemu § 133 ods. 2 a 3 písm. b) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie (bod 3 výroku nálezu).

49. Podľa § 134 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd zruší právoplatné rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah a vec vráti na ďalšie konanie, ten, kto vo veci vydal rozhodnutie,

rozhodol o opatrení alebo vykonal iný zásah, je povinný vec znova prerokovať a rozhodnúť. V tomto konaní alebo postupe je viazaný právnym názorom ústavného súdu.

50. Po vrátení veci na ďalšie konanie bude úlohou najvyššieho súdu vysporiadať sa s oneskoreným podaním vyjadrenia žalobcu k dovolaniu sťažovateľa v intenciách právnej úpravy obsiahnutej v § 436 CSP tak, aby kontradiktórnosť konania bola zachovaná. Následne bude potrebné podané dovolanie proti napadnutému rozsudku krajského súdu znova prerokovať a, riadiac sa právnymi názormi ústavného súdu vyslovenými v tomto náleze, opätovne rozhodnúť, rešpektujúc obsah a zmysel práva, ktorého porušenie bolo ústavným súdom zistené. Záväzný právny názor ústavného súdu nesmeruje k hmotnoprávnemu posúdeniu spornej kauzy. Najvyšší súd však podľa ústavného súdu aplikoval podústavné právo obsiahnuté v § 432 ods. 2 CSP na dovolanie sťažovateľa tak, že mu z hľadiska ústavnoprávneho znemožnil poskytnutie súdnej ochrany, ktorej sa sťažovateľ dovolaním domáhal.

IV.1. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa napadnutým rozsudkom krajského súdu:

51. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

52. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Právomoc ústavného súdu je preto subsidiárna a uplatní sa až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07).

53. V danom prípade bol proti napadnutému rozsudku krajského súdu podaný mimoriadny opravný prostriedok – dovolanie, ktorý zákon na ochranu základných práv účinne poskytuje. Sťažovateľ ako dovolateľ sformuloval právnu otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie krajského súdu. Na rovnakej otázke (resp. jej riešení) je založená aj ústavná sťažnosť v časti smerujúcej proti rozsudku krajského súdu. V dôsledku kasačného výroku tohto nálezu dôjde k vytvoreniu potrebného procesného priestoru pre dovolací súd, aby poskytol ochranu základným právam a právam podľa kvalifikovaných medzinárodných zmlúv, ktorých porušenie rozsudkom krajského súdu sťažovateľ tvrdí. Preto právomoc najvyššieho súdu rozhodnúť o predmetnom dovolaní proti napadnutému rozsudku krajského súdu vylučuje právomoc ústavného súdu.

54. Aj napriek tomu, že došlo k prijatiu ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, rozhodol ústavný súd v tejto časti o odmietnutí ústavnej sťažnosti. Uvedené vyplýva z dikcie § 56 ods. 2 úvodnej vety zákona o ústavnom súde, podľa ktorej je odmietnutie v rámci predbežného prerokovania len možnosťou. Zo znenia zákona o ústavnom súde implicitne vyplýva, že aj po prijatí veci na ďalšie konanie je možné návrh z procesných dôvodov odmietnuť, keďže prijatie veci

na ďalšie konanie nezakladá prekážku rozhodnutej veci v časti splnenia procesných podmienok (III. ÚS 231/2020, III. ÚS 167/2021). Keďže ústavný súd po analýze veci vykonanej na základe vyjadrení účastníkov konania po prijatí návrhu sťažovateľa na ďalšie konanie zistil, že existuje dôvod podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde, ústavnú sťažnosť v časti smerujúcej proti napadnutému rozsudku krajského súdu odmietol pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie (bod 4 výroku nálezu).

V.

Trovy konania

55. Sťažovateľ žiadal priznať náhradu trov konania, a to za tri úkony právnej služby v sume 1 629,54 eur.

56. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

57. Ústavný súd s ohľadom na vyhoviecie ústavnej sťažnosti priznal sťažovateľovi náhradu za dva úkony právnej služby, a to za prevzatie a prípravu zastúpenia, ako aj za podanie ústavnej sťažnosti. Náklady za tretí úkon právnej služby (stanovisko k vyjadreniu najvyššieho súdu) do náhradového výroku ústavný súd nepojal, keďže replika sťažovateľa nepriniesla žiadne skutkové či právne argumenty majúce vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

58. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľa ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov [z § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. a) a c), § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky]. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2020 je 177 eur a hodnota režijného paušálu je 10,62 eur. Spolu tak náhrada trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby predstavuje 375,24 eur. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je najvyšší súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (bod 5 výroku nálezu).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. apríla 2022

Peter Straka
predseda senátu